

I 6

N'hi ha de bons, n'hi ha algun de mediocre, i molts són dolents,
els epigrames que llegeixes. Altrament, Avit,²⁶ no s'escriu un llibre.

I 7

Titus m'insisteix que faci d'advocat i tot sovint
va repetint: «Això sí que és un camp productiu!»
Un camp el fa productiu, Titus, qui el cultiva.

I 8

¿Quin gust pots trobar-hi, Tuca, a barrejar un falern de reserva
amb aquest vi aigualit que envelleix en bótes vaticanes?²⁷
¿Quin benefici els has d'agrair, a uns vins tan infames?
¿Quin mal t'ha fet el més generós de tots els vins?
A mi ja m'està bé, però és un autèntic crim anorrear un falern
tot agregant implacables metzines a un vi pur de la Campània.
Potser sí que els teus convidats mereixen la pena capital:
una àmfora tan valuosa, tanmateix, no mereixia aquesta sort.

I 9

Si no recordo malament, Èlia, et quedaven quatre dents:
una primera estossegada te n'arrabassà dues; i una segona, dues més.
Ara ja pots estossegar tranquil·la tot el sant dia:
una tercera estossegada no hi té res a fer.

2 0

¿Quina bogeria és aquesta?, digues. Has convidat una multitud a sopar,
Cecilià, i a la vista de tothom et cruspeixes els bolets tu sol.
¿Què podria demanar jo que fes honor a la teva panxa voraç?
Que t'empassessis un bolet com aquell que Claudi²⁸ s'empassà.

21

Cum peteret regem, decepta satellite dextra
 ingressit sacris se peritura focus.
 Sed tam saeua pius miracula non tulit hostis
 et raptum flammis iussit abire uirum:
 urere quam potuit contempto Mucius igne, 5
 hanc spectare manum Porsena non potuit.
 Maior deceptae fama est et gloria dextrae:
 si non errasset, fecerat illa minus.

22

Quid nunc saeua fugis placidi lepus ora leonis?
 Frangere tam paruas non didicere feras.
 Seruantur magnis isti ceruicibus ungues
 nec gaudet tenui sanguine tanta sitis.
 Praeda canum lepus est, uastos non implet hiatus: 5
 non timeat Dacus Caesaris arma puer.

23

Inuitas nullum nisi cum quo, Cotta, lauaris
 et dant conuiuam balnea sola tibi.
 Mirabar quare numquam me, Cotta, uocasses:
 iam scio me nudum displicuisse tibi.

24

Aspicias incomptis illum, Deciane, capillis,
 cuius et ipse times triste supercilium,
 qui loquitur Curios adsertoresque Camillos?
 Nolito fronti credere: nupsit heri.

25

Ede tuos tandem populo, Faustine, libellos
 et cultum docto pectore profer opus,

21

Aquella destra que s'alçava contra un rei i el va confondre
ferint un guardià es llançà al foc sagrat disposant-se a morir.
Però l'enemic se'n compadí, no suportà aquella cruel monstrositat
i ordenà que alliberessin l'home de les flames i el deixessin anar:
aquesta mà, que Muci,²⁹ desafiant el foc, estava disposat a abusar,
Pòrsena no va ser capaç ni tan sols de contemplar-la.
La confusió d'aquesta destra n'ha acrescut el renom i la glòria:
si no s'hagués errat, hauria aconseguit molt menys.

22

¿Per què defuges ara, llebre, la temible gola d'un lleó amansit?
Ell ha après a no esclafar bestioles tan insignificants.
Aquestes urpes seves són reservades a bescolls més vigorosos,
i una set insaciable no se satisfà amb un rajolí de sang. La llebre
és peça per als gossos. No és prou per omplir una boca tan enorme:
no ha de témer les armes de Cèsar cap minyó de la Dàcia.³⁰

23

Tu no invites, Cota, si no es tracta d'algú amb qui vagis als banys,
i solament els banys et subministren comensals.
Ja m'estranyava a mi que mai no em convidessis, Cota:
ara veig clar que despullat et devia desplaure.

24

¿Veus, Decià,³¹ aquell que va amb els cabells esbullats,
que amb la severitat de la mirada et suscita rebuig,
que només parla de Curis i Camils,³² els nostres alliberadors?
No te'n refiis, de la seva aparença: ahir prengué marit!

25

Dóna a conèixer finalment els teus llibres al públic, Faustí,³³
i treu a llum l'obra que ha concebut el teu docte esperit.

quod nec Cecropiae damnent Pandionis arces
 nec sileant nostri praetereantque senes.
 Ante fores stantem dubitas admittere Famam
 teque piget curae praemia ferre tuae?
 Post te uicturae per te quoque uiuere chartae
 incipiant: cineri gloria sera uenit.

5

26

Sextiliane, bibis quantum subsellia quinque
 solus: aqua totiens ebrius esse potes;
 nec consessorum uicina nomismata tantum,
 aera sed a cuneis ulteriora petis.
 Non haec Paelignis agitur uindemia prelis
 uua nec in Tuscis nascitur ista iugis,
 testa sed antiqui felix siccatur Opimi,
 egerit et nigros Massica cella cados.
 A copone tibi faex Laletana petatur,
 si plus quam decies, Sextiliane, bibis.

5

10

27

Hesterna tibi nocte dixeramus,
 quincunces puto post decem peractos,
 cenares hodie, Procille, mecum.
 Tu factam tibi rem statim putasti
 et non sobria uerba subnotasti
 exemplo nimium periculoso:
 μισῶ μνάμονα συμπότην, Procille.

5

28

Hesterno fetere mero qui credit Acerram,
 fallitur: in lucem semper Acerra bibit.

Tant de bo que els alcàssers cecropis de Pandíon³⁴ no la censurin
 i els nostres ancians no la menystinguin ni la deixin de banda.
 ¿Dubtes encara si deixaràs entrar la Fama, que s'espera al portal,
 i t'incomoda recollir la compensació dels teus afanys?
 Fes que els escrits que t'han de sobreviure comencin a partir d'avui
 a viure: la glòria que arriba quan ets cendra arriba massa tard.

26

Tu sol, Sextilià,³⁵ beus el mateix que beuen cinc rengleres.
 De tant beure, ni que fos aigua, podries embriagar-te;
 i no només reculls els vals de vi dels que tens asseguts a la vora,
 sinó també les fitxes dels seients més endarrerits.
 Aquesta verema no és producte de les premses pelignes,
 ni ha crescut aquest raïm als turons de Túsquia.³⁶ És una àmfora
 exquisida de l'antic consolat d'Opimi,³⁷ aquesta que ara escures;
 és en un celler màssic on s'omplen aquestes fosques gerres.
 Demana al taverner que t'aboqui resaigües³⁸ de la Laletània,
 en el cas que pensis repetir, Sextilià, més de deu vegades.

27

Suposadament, anit passada jo t'hauria convidat,
 després d'haver trascolat una desena de pitxers,
 perquè avui, Procille, vinguessis a sopar a casa meva.
 Tu immediatament ho donares per fet
 i retingueres aquells mots dictats per l'embriaguesa,
 establint així un precedent perillósíssim:
 Procille, «detesto el convidat que es recorda de tot».³⁹

28

Qui pensi que Acerra fa pudor del vi d'anit passada
 s'equivoca: Acerra sempre beu fins que es fa de dia.